

Płock, dnia 11 października 2012 r.

**Wojewódzki Sąd Administracyjny
w Gorzowie Wielkopolskim**
ul. Dąbrowskiego 13
66-400 Gorzów Wielkopolski

za pośrednictwem:
**Prezesa Sądu Okręgowego
w Gorzowie Wielkopolskim**
ul. Mieszka I 33
66-400 Gorzów Wielkopolski

skarżący: **Jakub Szczepański**

organ: **Prezes Sądu Okręgowego
w Gorzowie Wielkopolskim**
ul. Mieszka I 33
66-400 Gorzów Wielkopolski

**Skarga na decyzję Prezesa Sądu Okręgowego w Gorzowie Wielkopolskim
utrzymującą w mocy decyzję Prezesa Sądu Rejonowego w Słubicach**

Niniejszym, działając na zasadzie art. 50 § 1 oraz art. 3 § 2 pkt 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (t. jedn. Dz. U. z 2012 r. poz. 270) w zw. z art. 21 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (t. jedn. Dz. U. z 2001 r. Nr 112, poz. 1198 z późn. zm.), wnoszę skargę na decyzję Prezesa Sądu Okręgowego w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 11 września 2012 r., znak: Prez.Adm. 052-211/12, doręczoną dnia 17 września 2012 r., utrzymującą w mocy decyzję Prezesa Sądu Rejonowego w Słubicach z dnia 29 sierpnia 2012 r., znak: A-0138-103/12, odmawiającą mi udostępnienia informacji publicznej w postaci zanonimizowanej kopii akt sprawy II W 903/12 toczącej się przed Sądem Rejonowym w Słubicach.

Powyższą decyzję zaskarżam w całości i zarzucam jej:

1. obrazę art. 61 ust. 1 i 2 Konstytucji RP, art. 1 ust. 1, art. 2 ust. 1, art. 4 ust. 1 pkt 1, art. 6 ust. 1 pkt 4, art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198 z późn. zm.) oraz art. 10 ust. 1 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r. (Dz. U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284 z późn. zm.), a polegającą na nie udostępnieniu przez Prezesa Sądu Rejonowego w Słubicach zanonimizowanej kopii akt sprawy II W 903/12;
2. obrazę art. 61 ust. 3 Konstytucji RP oraz art. 5 ust. 1 i 2 ustawy o dostępie do informacji publicznej, a polegającą na ograniczeniu dostępu do informacji publicznej, mimo braku konieczności ochrony wolności i praw innych osób i podmiotów gospodarczych oraz

ochrony porządku publicznego, bezpieczeństwa lub ważnego interesu gospodarczego państwa;

3. obrazę art. 38 § 1 k.p.w. w zw. z art. 156 § 1-4 k.p.k., a polegającą na jego zastosowaniu, mimo, że przedmiotowo, jak i podmiotowo nie ma on zastosowania w niniejszej sprawie;
4. obrazę art. 16 ust. 2 ustawy o dostępie do informacji publicznej w zw. z art. 39¹ § 1 k.p.a., a polegającą na doręczeniu decyzji przez skarżony organ przez pocztę, mimo wnioskowania o doręczenie za pomocą środków komunikacji elektronicznej;
5. obrazę art. 16 ust. 2 ustawy o dostępie do informacji publicznej w zw. z art. 138 § 1 pkt 1 k.p.a., a polegającą na utrzymaniu w mocy zaskarżonej decyzji organu I instancji, mimo, że ta została wydana z naruszeniem przepisów wskazanych powyżej w pkt 1-3, a także art. 107 § 1 zdanie pierwsze k.p.a., bowiem jako doręczona drogą elektroniczną, nie zawiera podpisu elektronicznego.

W oparciu o powyższe zarzuty, wnoszę o:

1. uchylenie zaskarżonej decyzji Prezesa Sądu Okręgowego w Gorzowie Wielkopolskim oraz poprzedzającą ją decyzji Prezesa Sądu Rejonowego w Słubicach;
2. rozpoznanie sprawy w postępowaniu uproszczonym;
3. zasądzenie od skarżonego organu zwrot kosztów postępowania według norm przepisanych.

Uzasadnienie

W dniu 20 sierpnia 2012 r., powołując się na art. 61 ust. 1 i 2 Konstytucji RP oraz art. 1, art. 6 ust. 1 pkt 4 lit. a i art. 10 ust. 1 ustawy o dostępie do informacji publicznej, wniosłem do Prezesa Sądu Rejonowego w Słubicach o udostępnienie zanonimizowanej kopii przekazanych do Sądu w dniu 16 sierpnia 2012 r. przez Komisariat Policji w Kostrzynie nad Odrą akt sprawy o sygn. RSOW-211/12/Dp. Na podstawie art. 14 ust. 1 ustawy prosiłem o przesłanie akt w postaci plików graficznych na adres poczty elektronicznej.

Decyzją z dnia 29 sierpnia 2012 r., znak: A-0138-103/12, Prezes Sądu Rejonowego w Słubicach, odmówił udostępnienia informacji publicznej w postaci zanonimizowanej kopii akt sprawy II W 903/12 toczącej się przed Sądem Rejonowym w Słubicach. W uzasadnieniu organ wskazał, że żądana przeze mnie informacja nie mieści się w zakresie art. 6 ustawy o dostępie do informacji publicznej. Ponadto organ wskazał, że udostępnienie akt może nastąpić tylko w trybie art. 38 § 1 k.p.w. w zw. z art. 156 k.p.k., a przepisy te w jego ocenie, nie dają podstaw do udostępnienia podmiotom nie wymienionym w tych przepisach.

Od powyższej decyzji w ustawowym terminie wniosłem odwołanie do Prezesa Sądu Okręgowego w Gorzowie Wielkopolskim, zarzucając organowi I instancji obrazę art. 61 ust. 1-3 Konstytucji RP oraz art. 1 ust. 1 i 2, art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy o dostępie do informacji publicznej, a polegającą na nieudostępnieniu informacji publicznej oraz art. 156 k.p.k. w zw. z art. 38 § 1 k.p.w., a polegającą na jego zastosowaniu, chociaż podmiotowo, jak i przedmiotowo, przepis ten nie ma zastosowania w niniejszej sprawie.

Decyzją z dnia 11 września 2012 r., znak: Prez.Adm. 052-211/12, Prezes Sądu Okręgowego w Gorzowie Wielkopolskim utrzymał w mocy zaskarżoną decyzję organu I instancji.

Przechodząc do kwestii obowiązującego prawa, w pierwszej kolejności należy przywołać regulację konstytucyjną. Zgodnie z art. 61 ust. 1, obywatel ma prawo do uzyskiwania informacji o działalności organów władzy publicznej oraz osób pełniących funkcje publiczne; prawo to obejmuje również uzyskiwanie informacji o działalności organów samorządu gospodarczego i zawodowego, a także innych osób oraz jednostek organizacyjnych w zakresie, w jakim wykonują one zadania władzy publicznej i gospodarują mieniem komunalnym lub majątkiem Skarbu Państwa. Z kolei ust. 2 tegoż artykułu stanowi, że obywatel ma prawo uzyskiwania informacji m. in. poprzez dostęp do dokumentów. Podkreślić należy, że na podstawie art. 8 ust. 2

Konstytucji RP, powyższa regulacja powinna być stosowana bezpośrednio, a wszelka wykładnia zawężająca jest niedopuszczalna. Zadaniem ustawodawcy jest jedynie uregulowanie sposobu udostępnienia informacji (art. 61 ust. 4). W tym miejscu zwrócić trzeba uwagę, że ograniczenie prawa, o którym mowa w art. 61 ust. 1 i 2 Konstytucji RP, może nastąpić wyłącznie ze względu na określone w ustawach ochronę wolności i praw innych osób i podmiotów gospodarczych oraz ochronę porządku publicznego, bezpieczeństwa lub ważnego interesu gospodarczego państwa (art. 61 ust. 3 Konstytucji). Wysnuć można zatem wniosek, że udostępnieniu podlega wszystko, co jest informacją publiczną, chyba że, ustawa ograniczy dostęp do tej informacji.

Obowiązek udostępnienia informacji publicznej aktualizuje się w przypadku kumulatywnego spełnienia przesłanki podmiotowej oraz przedmiotowej. Zobowiązane do udostępnienia informacji publicznej są w szczególności organy władzy publicznej (art. 61 ust. 1 Konstytucji oraz art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy). Nie ulega wątpliwości, że Prezes Sądu Rejonowego, jak i sam Sąd Rejonowy jest organem władzy publicznej, a tym samym przesłanka podmiotowa została spełniona. Co się zaś tyczy przesłanki przedmiotowej, to już Konstytucja wskazuje obowiązek udostępniania dokumentów, którymi są oświadczenia woli lub wiedzy utrwalone i podpisane w dowolnej formie przez funkcjonariusza publicznego w rozumieniu k.k. w ramach jego kompetencji, skierowane do innego podmiotu lub złożone do akt sprawy (art. 61 ust. 1 Konstytucji oraz art. 6 ust. 1 pkt 4 lit a w zw. z ust. 2 ustawy).

Zważyć należy, iż zgodnie z art. 1 ust. 1 ustawy o dostępie do informacji publicznej, każda informacja o sprawach publicznych stanowi informację publiczną w rozumieniu ustawy i podlega udostępnieniu na zasadach i w trybie określonych w ustawie. W judykaturze przyjmuje się, że informacją publiczną są informacje wytworzone przez władze publiczne oraz osoby pełniące funkcje publiczne oraz inne podmioty wykonujące funkcje publiczne lub gospodarujące mieniem publicznym, jak również informacje odnoszące się do wspomnianych władz, osób i innych podmiotów, niezależnie od tego, przez kogo zostały wytworzone (wyrok NSA z dnia 30 października 2002 r., II SA 181/02; wyrok NSA z dnia 20 października 2002 r., II SA 1956/02; wyrok NSA z dnia 30 października 2002 r., II SA 2036-2037/02).

Akta sprawy sądowej tworzą dokumenty urzędowe w rozumieniu art. 6 ust. 2 ustawy, tj. oświadczenia woli lub wiedzy, utrwalone i podpisane w dowolnej formie przez funkcjonariusza publicznego w rozumieniu przepisów Kodeksu karnego, w ramach jego kompetencji, skierowane do innego podmiotu lub złożone do akt sprawy. Te zaś *expressis verbis* są wymienione jako informacja podlegająca udostępnieniu (art. 6 ust. 1 pkt 4 lit. a).

Biorąc zatem pod uwagę powyższe stwierdzić należy z całą stanowczością, że każde akta sprawy sądowej stanowią informację publiczną w rozumieniu art. 61 ust. 1 i 2 Konstytucji RP oraz w rozumieniu ustawy o dostępie do informacji publicznej.

Błędne jest stanowisko organu I instancji, utrzymane w mocy przez organ II instancji, jakoby osoba trzecia, z uwagi na regulację art. 38 § 1 k.p.w. w zw. z art. 156 § 1-4 k.p.k. nie mogła zapoznać się ze zanonimizowaną kopią akt sprawy sądowej. W art. 1 ust. 2 ustawy o dostępie do informacji publicznej postanowiono, że przepisy ustawy nie naruszają przepisów innych ustaw określających odmienne zasady i tryb dostępu do informacji będących informacjami publicznymi. W świetle tej normy ustawę o dostępie do informacji publicznej stosuje się wówczas, kiedy żadna regulacja szczególna nie umożliwia dostępu do informacji. Zatem rozważyć należy, czy k.p.w. umożliwia mi w sposób żądany we wniosku zapoznanie się z aktami sprawy o wykroczenie. W tym względzie ustawodawca nie uregulował samodzielnie dostępu do akt i odwołał się w do regulacji art. 156 § 1-4 k.p.k.

Zgodnie z § 1 tegoż artykułu, stronom, podmiotowi określonymu w art. 416, obrońcom, pełnomocnikom i przedstawicielom ustawowym udostępnia się akta sprawy sądowej i daje możliwość sporządzenia z nich odpisów; za zgodą prezesa sądu akta te mogą być udostępnione również innym osobom. Zdanie pierwsze z całą pewnością, ze względu na zakres podmiotowy, nie będzie miał zastosowania w niniejszej sprawie, nie jestem bowiem stroną, podmiotem z art. 416, obrońcą, pełnomocnikiem, ani przedstawicielem ustawowym. Odnośnie natomiast zdania drugiego, to reguluje on wyłącznie udostępnienie całości akt w siedzibie sądu, niezależnie od

tego, czy znajdują się w nich także dokumenty nie stanowiące informacji publicznej, jak np. wnioski stron czy też dane osobowe, które niewątpliwie nie są informacją publiczną. Jeśli zatem domagałbym się zapoznania z aktami na miejscu, to tylko wówczas byłbym zobowiązany wystosować odpowiedni wniosek do prezesa sądu. Wówczas uzyskałbym dostęp do całości akt, a zatem dokumentów urzędowych (które stanowią informację publiczną) oraz dokumentów nie stanowiących informacji publicznej oraz danych osobowych. Mój wniosek natomiast obejmuje tylko informację publiczną zanonimizowaną, bo tylko do informacji publicznej upoważnia ustrojodawca. Zatem w niniejszej sprawie § 1 nie będzie miał zastosowania.

W dalszej kolejności odnieść się należy do treści § 2 art. 156 k.p.k., wmyśl którego, na wniosek oskarżonego lub jego obrońcy wydaje się odpłatnie kserokopie dokumentów z akt sprawy; kserokopie takie można wydać odpłatnie, na wniosek, również innym stronom, podmiotowi określonemu w art. 416, pełnomocnikom i przedstawicielom ustawowym. Również w tym przypadku zakres podmiotowy przepisu nie umożliwia dostępu do akt osobie trzeciej.

Co się zaś tyczy natomiast § 3 art. 156 k.p.k., o ile podmiotowo mógłby ten przepis obejmować mój wniosek, to przedmiotowo dotyczy on wyłącznie wydania uwierzytelnionych odpisów z akt sprawy. Ja natomiast domagam się wydania tylko kopii, a więc niewierzytelnionych odpisów. Oznacza to, że również i ten przepis nie będzie miał w niniejszej sprawie zastosowania.

Wreszcie § 4 art. 156 k.p.k. dotyczy przypadków przeglądania akt, sporządzania odpisów i kserokopii z akt objętych gryfem „tajne” lub „ściśle tajne”. Przepis ten natomiast w ogóle nie dotyczy żądanych akt.

Ponieważ w świetle art. 156 § 1-4 k.p.k. osoba trzecia nie może uzyskać dostępu do akt sprawy sądowej, zgodnie z art. 1 ust. 2 ustawy o dostępie do informacji publicznej, stosuje się tę ustawę.

Zdaje się, że organ II instancji jest świadom tego, iż w aktach sprawy sądowej znajdują się dokumenty podlegające udostępnieniu mające charakter informacji publicznej, skoro przywołuje stanowisko Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 28 października 2009 r. (I OSK 714/09; str. 2-3 decyzji). Prezes Sądu Okręgowego dokonał natomiast nadinterpretacji tego poglądu, sprowadzając go do absurdu. Nie jest bowiem tak, że w przypadku znajdowania się w aktach informacji publicznej oraz takiej, która nie ma takiego charakteru, nie udostępnia się ich w ogóle. To obowiązkiem organu jest udostępnić, ale tylko to, co stanowi informację publiczną, samemu dokonując oceny, czy jest to informacja z art. 61 ust. 1 i 2 Konstytucji RP, czy też nie.

Zdaniem P. Winczorka z koncepcji podporządkowania organów państwa obywatelom wynika szczególnie obowiązek udzielania tym ostatnim informacji na temat działań administracji publicznej (P. Winczorek, Prawo obywatela do informacji, „Rzeczpospolita” z dnia 24 lutego 2000 r., nr 46, s. X1). Dostęp do informacji publicznej można zaliczyć zatem do bezpośrednich form władzy zwierzchniej Narodu określonej w art. 4 ust. 1 Konstytucji RP.

Organowi I i II instancji z całą stanowczością należy zarzucić obrazę art. 10 ust. 1 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności. Przepis ten statuuje m. in. prawo do informacji, w tym informacji publicznej, co zostało wyrażone m. in. w decyzji Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu z dnia 10 lipca 2006 r. w sprawie Sdružení Jihočeske Matky przeciwko Czechom (skarga nr 19101/03, Lex 48439). Europejski Trybunał Praw Człowieka w Strasburgu w wyroku z dnia 14 kwietnia 2009 r. w sprawie Társaság a Szabadságjogokért przeciwko Węgrom podkreślił, że sprzeczne z art. 10 Konwencji są działania organów państwa utrudniające dostęp do informacji (skarga nr 37374/03, Lex 490008, § 36-37). Powyższe potwierdził Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 16 marca 2010 r. (I OSK 1715/09, niepubl.).

W pełni zasadnym jest zarzucenie organowi II instancji rażącej obrazy art. 39¹ § 1 k.p.a. Organ wydający decyzję nie dysponuje swobodą sposobu doręczenia, jeżeli strona wniosła o doręczenie drogą elektroniczną. Ustawodawca postanowił bowiem, że jeśli tylko strona żąda doręczenia drogą elektroniczną, to organ jest zobowiązany do doręczenia w sposób określony we wniosku, o czym świadczy zwrot ab initio przywołanego przepisu - „doręczenie następuje”.

W mojej ocenie sposób wydania decyzji przez organu I instancji nie znajduje oparcia w przepisach prawa. Decyzja – zgodnie z art. 107 § 1 zdanie pierwsze k.p.a. – jeżeli przybiera postać pisemną (na papierze) winna być podpisana, natomiast jeśli jest w postaci elektronicznej winna być uwierzytelniona podpisem elektronicznym. Przesłanie na adres poczty elektronicznej zeskanowanej decyzji – jak to uczynił Prezes Sądu Rejonowego w Słubicach – istotnie narusza tę dyrektywę, którą organ II instancji był zobowiązany wziąć pod rozwagę, a czego nie uczynił. Stąd koniecznym jest zarzut obrazy art. 138 § 1 pkt 1 k.p.a., bowiem organ II instancji utrzymał w mocy wadliwą proceduralnie decyzję.

W związku z powyższym, wnoszę jak na wstępie.

Załączniki:

1. dowód uiszczenia wpisu
2. jeden odpis skargi